

การบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู
สังกัดกรุงเทพมหานคร
Risk Management of School Administrators From Teacher's
Perceptions In Bangkok Metropolitan Administration

จักรชัย จุงพันท้าว^{1*} และคึกฤทธิ์ ศิลาลัย²
Jakchai Jungpanthao^{1*} and Khukrit Silalaiy²

^{1,2} สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหงจังหวัด กรุงเทพมหานคร 10240

^{1,2} Educational Administration, Faculty of Education, Ramkhamhaeng University, Bangkok 10240, Thailand.

^{1*} Corresponding Author, E-mail : 6512470003@ru.ac.th

Received: 14 February 2024, Revised: 2 May 2024, Accepted: 9 May 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามวุฒิการศึกษา ขนาดสถานศึกษา และประสบการณ์ทำงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวนครู 370 คน โดยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางของโคเฮนเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟผล การวิจัย พบว่า 1) ครูมีความคิดเห็นต่อการบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู สังกัดกรุงเทพมหานครโดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก 2) ครูที่มีวุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานครทั้งภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: การบริหารความเสี่ยง, ผู้บริหารสถานศึกษา, กรุงเทพมหานคร

Abstract

The objective of this research was to study and compare teachers' opinions on risk management of school administrators affiliated with Bangkok, classified by educational background, school size, and work experience. 370 teachers using a geographical sampling

method determined the sample at the statistical significance level by using Cohen's table, the instrument used in the research is a questionnaire. T-value testing, one-way variance analysis, and pairwise comparison of mean score differences using Scheffe's method. The results of the research showed that: 1) Teachers have opinions on the risk management of school administrators based on teachers' perceptions. Bangkok as a whole and individually is at a high level. 2) Teachers with different qualifications, work experience, and school sizes. There is no difference in opinions on the risk management of school administrators affiliated with Bangkok, both overall and individually.

Keywords: Risk management, Educational Administrators, Bangkok Metropolitan Administration

1. บทนำ

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 มาตรา 3/1 มีเจตนารมณ์ “การบริหารราชการจะต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนเกิดความสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ ความมีประสิทธิภาพ ความคุ้มค่าเชิงภารกิจแห่งรัฐ การลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน การลดภารกิจและยกเลิหน่วยงานที่ไม่จำเป็น การกระจายภารกิจและทรัพยากรให้แก่ท้องถิ่น กระจายอำนาจการตัดสินใจ การอำนวยความสะดวก และสนองตอบความต้องการของประชาชน” ตามด้วยพระราชกฤษฎีกาว่าเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2556 ซึ่งรัฐต้องดำเนินการตามนโยบายด้านการบริหารราชการแผ่นดินให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ รวมทั้งให้สอดคล้องเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMOA) หมวด 2 การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ ที่ระบุให้ส่วนราชการต้องมีการวิเคราะห์และจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงตามกระบวนการบริหารตามมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) เพื่อเตรียมการรองรับการเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดจากการดำเนินแผนงาน โครงการที่สำคัญ ซึ่งต้องครอบคลุมความเสี่ยงด้านธรรมาภิบาล ภายใต้สถานการณ์ที่ไม่แน่นอน และส่งผลกระทบ หรือสร้างความเสียหาย ทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็น ตัวเงิน หรือก่อให้เกิดความล้มเหลว หรือลดโอกาสที่จะบรรลุเป้าหมายของแผนงาน โครงการที่สำคัญในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีของส่วนราชการ การบริหารความเสี่ยง (Risk Management) เป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับองค์กรและสนับสนุนให้องค์การบรรลุตามวัตถุประสงค์มากขึ้น การประยุกต์ใช้กระบวนการบริหารความเสี่ยงจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการตัดสินใจ การวางแผน การจัดลำดับความสำคัญของการดำเนินงาน การจัดการที่มีประสิทธิภาพ สร้างความโปร่งใสในการดำเนินงาน สร้างความเข้าใจในการผลักดันองค์การไปในทิศทางเดียวกันโดยคำนึงถึงวัตถุประสงค์ขององค์การเป็นหลัก ก่อให้เกิดการจัดสรรทรัพยากรด้านการเงิน และทรัพยากรบุคคลสำหรับการดำเนินงานได้อย่างเหมาะสมส่งผลให้ผลลัพธ์การปฏิบัติงานดีขึ้น (สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข, 2558)

การบริหารความเสี่ยง ถือเป็นเครื่องมือในการบริหารงานเชิงยุทธศาสตร์ และเป็นเครื่องมือที่สำคัญตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance) โดยให้มีการจัดการความเสี่ยงและมุ่งเน้นผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ การบริหารความเสี่ยงจึงได้รับการนำมาสนับสนุนการบริหารจัดการงานด้านต่าง ๆ เช่น การวางแผน การกำหนดยุทธศาสตร์ การติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงาน ตลอดจนการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ อย่างเหมาะสมมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล มีความคุ้มค่า พร้อมทั้งป้องกัน และลดโอกาสที่จะเกิดความเสียหายแก่องค์กร เนื่องด้วยการดำเนินงานตามพันธกิจขององค์กร ล้วนมีความเสี่ยงที่ต้องเผชิญกับสถานะความไม่แน่นอน จากปัจจัยภายในและภายนอกองค์กร ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อการทำงานหรือการบรรลุเป้าหมายตามพันธกิจที่กำหนดไว้ จึงมีความจำเป็นต้องมีการจัดการความเสี่ยงอย่างเป็นระบบภายใต้กรอบการดำเนินงานที่เป็นมาตรฐานสากล โดยการระบุประเด็นความเสี่ยงว่ามีปัจจัยความเสี่ยงอะไรบ้างที่มีแนวโน้มจะส่งผลกระทบต่อการทำงาน หรือเป้าหมายขององค์กร ประเมินระดับความเสี่ยงจากโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย และผลกระทบที่จะเกิดขึ้น พร้อมกับจัดลำดับประเด็นความเสี่ยงที่ต้องดำเนินการบริหารจัดการตอบสนองความเสี่ยง และออกแบบกิจกรรมควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ องค์กรยอมรับได้ โดยวิเคราะห์ความคุ้มค่าในการบริหารความเสี่ยง พร้อมกับติดตามและประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างมีประสิทธิภาพภายใต้แนวทางที่องค์กรกำหนด (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน), 2563) และการบริหารความเสี่ยงเป็นหน้าที่ของทุกคนในองค์กรตั้งแต่ผู้บริหารจนถึงเจ้าหน้าที่ทุกระดับ เพราะการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพต้องเริ่มตั้งแต่การกำหนดกลยุทธ์ด้วยการมองภาพรวมทั้งหมดขององค์กร โดยคำนึงถึงเหตุการณ์หรือปัจจัยเสี่ยงที่สามารถส่งผลกระทบต่อมูลค่ารวมขององค์กร แล้วกำหนดแผนการจัดการความเสี่ยง เพื่อให้ความเสี่ยงองค์กรอยู่ในระดับที่สามารถยอมรับและจัดการได้ เพื่อการสร้างหลักประกันที่องค์กรจะสามารถบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ (สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร (องค์การมหาชน), 2556) ดังนั้น การบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษาและการประยุกต์ใช้ในสถานศึกษา จึงมีความสำคัญช่วยให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อลดความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นกับการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาและสถานศึกษา ให้บรรลุตามคุณภาพการศึกษามีการควบคุม กำกับ ดูแล ติดตาม สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา ทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการศึกษามีความเชื่อมั่นในการบริหารงานสถานศึกษา และใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแผนเพื่อป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในการบริหารงานในสถานศึกษาต่อไป อ้างถึงในการบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษาและการประยุกต์ใช้ในสถานศึกษา (ปาริชาติ ธรรมสุวรรณ และธดา สิทธิธาดา, 2565)

สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ได้ถ่ายทอดจากแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 แผนปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) ฉบับปรับปรุง และแผนพัฒนากรุงเทพมหานครระยะ 20 ปี ระยะที่ 3 (พ.ศ. 2566 - 2570) ซึ่งมีความสอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พ.ศ. 2561 - 2580 พร้อมด้วยเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) รวมถึงแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานกรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 3 (พ.ศ.2564 - 2569) นโยบายด้านการศึกษาของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และแผนปฏิบัติการ กรุงเทพมหานคร ประจำปี พ.ศ.2566 ประกอบด้วยประเด็นยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องตามภารกิจ ยุทธศาสตร์ที่ 3 การลดความเหลื่อมล้ำด้วยการบริหารเมืองรูปแบบอารยะสำหรับทุกคน ยุทธศาสตร์ย่อยที่ 3.3 การศึกษาสำหรับทุกคน (สำนักงานศึกษากรุงเทพมหานคร,2566)

จากการความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาที่กล่าวมานั้น ผู้วิจัยในฐานะครู สังกัด กรุงเทพมหานครมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาเกิดความเชื่อมั่นในศักยภาพของผู้บริหาร และไว้วางใจในตัวผู้บริหารในเรื่อง การจัดการกับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้ภายในสถานศึกษา เนื่องจากการสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วของโลกในปัจจุบัน ที่ไม่อาจคาดเดาได้ ซึ่งอาจก่อความเสียหายแก่สถานศึกษาอย่างร้ายแรง ให้อยู่ในระดับที่สามารถยอมรับได้ ควบคุมได้ จึงนำมาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานและแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนา การบริหารความเสี่ยงในด้านต่าง ๆ ภายในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาระดับการบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู สังกัด กรุงเทพมหานคร

2.2 เพื่อเปรียบเทียบระดับการบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู สังกัด กรุงเทพมหานคร จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และขนาดสถานศึกษา

3. สมมุติฐานการวิจัย

ครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ที่มีวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และขนาดสถานศึกษาที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นในการบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู สังกัด กรุงเทพมหานคร แตกต่างกัน

4. แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1 แนวคิดทฤษฎี

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (2564) ได้กล่าวว่าการบริหารความเสี่ยง (Risk Management) หมายถึง กลวิธีที่เป็นเหตุเป็นผลที่นำมาใช้ในการบ่งชี้ วิเคราะห์ ประเมิน จัดการ ติดตาม และสื่อสารความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมหน่วยงาน/ฝ่ายงานหรือกระบวนการดำเนินงานขององค์กร เพื่อช่วยลดความสูญเสียในการไม่บรรลุเป้าหมายให้เหลือน้อยที่สุด และเพิ่มโอกาสแก่องค์กรมากที่สุด

เนตรนภา เกียรติารังกิจ (2565) ได้กล่าวว่าการบริหารความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการดำเนินงานที่องค์กรใช้เป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อระบุ วัดประเมิน ควบคุม และจัดการกับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในองค์กร เพื่อให้สามารถดำเนินกิจกรรมและการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพและปลอดภัย โดยคำนึงถึงการบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายและภาพลักษณ์ขององค์กรเป็นสำคัญ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี (2565) ได้กล่าวว่าการบริหารความเสี่ยง (Enterprise Risk Management) หมายถึง การบริหารปัจจัยและควบคุมกิจกรรม รวมทั้งกระบวนการดำเนินงานต่าง ๆ เพื่อลดต้นเหตุของแต่ละโอกาสที่หน่วยงานจะเกิดความเสียหายโดยให้ระดับของความเสี่ยงและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอยู่ในระดับที่หน่วยงานยอมรับได้ประเมินได้ ควบคุมได้ และตรวจสอบได้อย่างเป็นระบบ โดยคำนึงถึงการบรรลุพันธกิจยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์กลยุทธ์และชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย หน่วยงานเป็นสำคัญ โดยได้รับการสนับสนุนและการมีส่วนร่วมในการบริหารความเสี่ยงจากทุกภาคส่วน ทุกระดับทั่วทั้งมหาวิทยาลัย หน่วยงาน

สรุปได้ว่า การบริหารความเสี่ยง หมายถึง กลยุทธ์การปฏิบัติงาน และควบคุมรูปแบบความเสี่ยงต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้ภายในองค์กร เพื่อให้อยู่ในระดับที่องค์กรสามารถยอมรับได้ โดยคำนึงถึงการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สุธีระ เดชคำภู(2564) ได้ศึกษาการบริหารจัดการความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษา ในสหวิทยาเขตราชโยธินสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับการบริหารจัดการความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตราชโยธิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) การเปรียบเทียบการบริหารจัดการความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตราชโยธิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 ตามความคิดเห็นของครู โดยจำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการปฏิบัติงานของครู พบว่า 2.1) ครูในสหวิทยาเขตราชโยธิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 ที่มีระดับการศึกษาต่างกันระดับ 0.05 มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตราชโยธิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันในระดับ 0.05 2.2) ครูในสหวิทยาเขตราชโยธินสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกันระดับ 0.05 มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตราชโยธิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันในระดับ 0.05

อุไรรัตน์ ปีกสันเทียะ (2565) ได้ศึกษาการบริหารความเสี่ยงทางการศึกษาตามทัศนะของครูในสหวิทยาเขตเบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารความเสี่ยงทางการศึกษาตามทัศนะของครูในสหวิทยาเขตเบญจสิริสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการบริหารความเสี่ยงทางการศึกษาตามทัศนะของครูในสหวิทยาเขตเบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 2 พบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดสถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารความเสี่ยงทางการศึกษาตามทัศนะของครูในสหวิทยาเขตเบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

5. วิธีการดำเนินการวิจัย

5.1 ประชากรและ กลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2566 จำนวน 437 โรงเรียน รวมจำนวนทั้งหมด 13,597 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานครปีการศึกษา 2566 จำนวน 13,597 คน จาก 437 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครู สังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2566 จำนวน 370 คน ได้มาจากการเปิดตารางกำหนดขนาดกลุ่ม ตัวอย่างของโคเฮน (Cohen, Manion, and Morrison, 2011)

5.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม และข้อเสนอแนะโดยมีรายละเอียดดังนี้

1.แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู สังกัดกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ ทำงานและขนาดสถานศึกษา ลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู สังกัดกรุงเทพมหานคร แบบสอบถามมีจำนวน 40 ข้อ โดยลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยใช้มาตราวัดแบบ (Likert's Scale)

ตอนที่ 3 แบบสอบถามในลักษณะข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษา ตามการรับรู้ของครู สังกัดกรุงเทพมหานคร

5.3 การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา ความถูกต้องของรูปแบบ และความถูกต้องของภาษา และหาค่าดัชนีความสอดคล้อง เพื่อให้คำถามมีคุณภาพ จำนวนทั้งสิ้น 40 ข้อ ผลปรากฏว่าคำถามผ่านเกณฑ์ 40 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.80-1.00 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ ที่กำหนดได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.979

5.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยดำเนินการตามขั้นตอน ต่อไปนี้

5.4.1 แบบสอบถาม

5.4.1.1 ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์หนังสือรับรองจากบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง เพื่อทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ทั้ง 18 โรงเรียน

5.4.1.2 ผู้วิจัยนำสำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์พร้อม (Link) แบบสอบถามผ่าน (Google Form) ไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างของการตอบแบบสอบถามจำนวน 370 คน โดยผู้วิจัยเก็บข้อมูลจาก (Google Form) โดยการนำส่งไปรษณีย์ และโทรศัพท์ประสานไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

5.4.1.3 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์เพื่อดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลในลำดับต่อไป

5.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อคำนวณหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่า t (t-test) และการทดสอบค่าเอฟ (F-test) โดยใช้การวิเคราะห์การแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) หากพบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ตามวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's method)

6. ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 การบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู สังกัดกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 1 การบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู สังกัดกรุงเทพมหานครภาพรวม และรายด้าน

การบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	SD	ระดับ
1. ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์/ยุทธศาสตร์	4.33	0.58	มาก
2. ความเสี่ยงด้านการเงิน	4.26	0.62	มาก
3. ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน	4.37	0.59	มาก
4. ความเสี่ยงด้านนโยบาย และกฎหมาย/กฎระเบียบ	4.45	0.60	มาก

การบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	SD	ระดับ
รวม	4.35	0.55	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู สังกัดกรุงเทพมหานคร ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$, SD. = 0.55) และวิเคราะห์รายด้านปรากฏดังนี้คือ อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ความเสี่ยงด้านนโยบาย และกฎหมาย/กฎระเบียบ ($\bar{X} = 4.45$, SD. = 0.60) ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน ($\bar{X} = 4.37$, SD. = 0.59) ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์/ยุทธศาสตร์ ($\bar{X} = 4.33$, SD. = 0.58) และความเสี่ยงด้านการเงิน ($\bar{X} = 4.26$, SD. = 0.62)

ตอนที่ 2 การบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู สังกัดกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบการบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู สังกัดกรุงเทพมหานครจำแนกตามวุฒิการศึกษา

การบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษา	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		t	Sig.
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
1.ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์/ยุทธศาสตร์	4.33	0.56	4.30	0.62	.426	.670
2.ความเสี่ยงด้านการเงิน	4.29	0.59	4.21	0.68	1.173	.242
3.ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน	4.38	0.55	4.35	0.55	.473	.637
4.ความเสี่ยงด้านนโยบาย และกฎหมาย/กฎระเบียบ	4.45	0.59	4.44	0.63	.167	.868
รวม	4.36	0.52	4.33	0.06	.600	.549

จากตารางที่ 2 พบว่า การเปรียบเทียบการบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามวุฒิการศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบการบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูสังกัดกรุงเทพมหานครจำแนกตามประสบการณ์ทำงาน

การบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษา	น้อยกว่า 5 ปี		5 -10 ปี		มากกว่า 10 ปีขึ้นไป		F	Sig.
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
1.ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์/ยุทธศาสตร์	4.27	0.52	4.31	0.59	4.38	0.62	1.154	.316
2.ความเสี่ยงด้านการเงิน	4.30	0.54	4.20	0.67	4.27	0.66	.678	.508

การบริหารความเสี่ยงของผู้บริหาร สถานศึกษา	น้อยกว่า 5 ปี		5 -10 ปี		มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป		F	Sig.
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
3.ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน	4.35	0.54	4.32	0.62	4.40	0.60	.562	.570
4.ความเสี่ยงด้านนโยบาย และ กฎหมาย/กฎระเบียบ	4.40	0.56	4.42	0.61	4.50	0.62	1.144	.320
รวม	4.32	0.43	4.26	0.58	4.44	0.58	.633	.532

จากตารางที่ 3 พบว่า การเปรียบเทียบการบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์ทำงานโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบการบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูสังกัดกรุงเทพมหานครจำแนกตามขนาดสถานศึกษา

การบริหารความเสี่ยงของผู้บริหาร สถานศึกษา	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		F	Sig.
	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.		
1.ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์/ยุทธศาสตร์	4.27	0.58	4.38	0.60	4.30	0.56	.975	.378
2.ความเสี่ยงด้านการเงิน	4.21	0.61	4.25	0.68	4.29	0.58	.352	.704
3.ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน	4.35	0.56	4.37	0.62	4.37	0.58	.025	.976
4.ความเสี่ยงด้านนโยบาย และ กฎหมาย/กฎระเบียบ	4.44	0.55	4.50	0.64	4.40	0.59	.933	.394
รวม	4.32	0.52	4.37	0.58	4.34	0.54	.262	.770

จากตารางที่ 4 พบว่า การเปรียบเทียบการบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามขนาดสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

7. สรุปผลการวิจัย

7.1 การบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู สังกัดกรุงเทพมหานคร ภาพรวมและรายด้านอยู่ระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ความเสี่ยงด้านนโยบาย และกฎหมาย กฎระเบียบ (Policy and Compliance Risk) ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Risk) ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ยุทธศาสตร์ (Strategic Risk) และความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk)

7.2 การเปรียบเทียบการบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดสถานศึกษา ไม่แตกต่างกัน

8. อภิปรายผล

8.1 จากการศึกษาการบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู สังกัดกรุงเทพมหานคร ภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ความเสี่ยงด้านนโยบาย และกฎหมาย กฎระเบียบความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ ยุทธศาสตร์ และความเสี่ยงด้านการเงินทั้งนี้อาจเพราะผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานครทั้ง 437 โรงเรียน ได้รับหลักการและแนวทางสำหรับการกำกับดูแล การบริหารสถานศึกษา และการบริหารงานด้านอื่น ๆ จากสำนักงานการศึกษา ซึ่งปรากฏรายละเอียดของแผนยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ การเงิน การดำเนินงาน และแนวทางด้านกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ และผู้บริหารสถานศึกษาทุกคนจะต้องผ่านการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้มทั้งก่อนและหลังจากการได้รับการบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา ดังนั้นการรับรู้ของครูในการบริหารความเสี่ยงด้านต่าง ๆ ภายในสถานศึกษาจึงไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของสุธีระเดชคำภู (2564) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารจัดการความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตรัชโยธิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ผลวิจัยพบว่า 1) ระดับการบริหารจัดการความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษา ในสหวิทยาเขตรัชโยธิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากและสอดคล้องกับอุไรรัตน์ ปิกสันเทียะ (2565) ได้ศึกษาการบริหารความเสี่ยงทางการศึกษาตามทัศนะของครูในสหวิทยาเขตเบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

8.2 ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความเห็นต่อการบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่กำหนดไว้ อาจเพราะครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน ได้รับการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้มตั้งแต่บรรจุครูผู้ช่วยจากการฝึกอบรมและประเมินก่อนที่จะดำรงตำแหน่งครู ซึ่งสำนักงานการศึกษาได้กำหนดหลักสูตรการฝึกอบรมเกณฑ์การให้คะแนน และวิธีการประเมินดังกล่าวข้างต้น ดังนั้นครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันจึงมีความเห็นที่ไม่ต่างกัน สอดคล้องกับ วสันต์ ศรีสุวรรณโณ (2565) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลาเขต 3 ในสถานการณ์โควิด-19 ผลวิจัยปรากฏดังนี้ 1) การบริหารความเสี่ยง ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความเห็นไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับ อุไรรัตน์ ปิกสันเทียะ (2565) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารความเสี่ยงทางการศึกษาตามทัศนะของครูในสหวิทยาเขตเบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 2 ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความเห็น ไม่แตกต่างกัน

ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความเห็นต่อการบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู สังกัดกรุงเทพมหานคร ภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่กำหนด

ไว้ อาจเพราะผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานครทุกโรงเรียน ได้รับหลักการ แนวทางการบริหารงานจากสำนักการศึกษา ดังนั้นครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความเห็นที่ไม่ต่างกัน สอดคล้องกับ วสันต์ ศรีสุวรรณโณ (2565) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลาเขต 3 ในสถานการณ์โควิด-19 ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความเห็นต่อการบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษา ไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับจักรกฤษณ์ หาญชัย (2565) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาการบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความเห็นต่อการบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษา ไม่แตกต่างกัน

ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีความเห็นต่อการบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู สังกัดกรุงเทพมหานคร ภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเพราะทุกโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ได้รับหลักการและแผนปฏิบัติราชการประจำปี ซึ่งออกโดยสำนักการศึกษา มอบให้โรงเรียนทุกแห่งใช้ในการดำเนินงานร่วมกัน ดังนั้นครูที่ทำงานในโรงเรียนขนาดต่างกันรับรู้การบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษา ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ อุไรรัตน์ ปิกสันเทียะ (2565) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารความเสี่ยงทางการศึกษาตามทัศนะของครูในสหวิทยาเขตเบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 2 ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดต่างกัน มีความเห็นไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับ วสันต์ ศรีสุวรรณโณ (2565) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลาเขต 3 ในสถานการณ์โควิด-19 ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดต่างกัน มีความเห็นไม่แตกต่างกัน

9. ข้อเสนอแนะ

9.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

9.1.1 ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ ยุทธศาสตร์ (Strategic Risk) ผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดกลยุทธ์ ยุทธศาสตร์ของสถานศึกษา และการเตรียมแผนสำรองเมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ภายในและภายนอก

9.1.2 ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk) ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดหางบประมาณในการดำเนินการอย่างเพียงพอและควรจัดสรรงบประมาณตามความเหมาะสมในการดำเนินงานของแต่ละโครงการกิจกรรม

9.1.3 ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Risk) ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนให้มีอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน มีแผนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ และจัดสภาพแวดล้อมภายในให้เหมาะสมที่เอื้อต่อการปฏิบัติงานและความปลอดภัยของครูและนักเรียน

9.1.4 ความเสี่ยงด้านนโยบาย และกฎหมาย กฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Policy and Compliance Risk)
ผู้บริหารสถานศึกษาควรชี้แจงกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ วินัย และการรักษาวินัย จรรยาบรรณวิชาชีพใน
การปฏิบัติงานในสถานศึกษา

9.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

9.2.1 ควรทำการศึกษาการบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษา โดยทำการวิจัยแบบผสมผสาน
(Mix Method)

9.2.2 ควรทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้
ของครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้ได้องค์ความรู้เพิ่มเติม

9.2.3 ควรทำการศึกษาความสัมพันธ์ของการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา และปัจจัยอื่น ๆ ที่มี
ความสัมพันธ์กัน

10. กิตติกรรมประกาศ

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศิกฤทธิ์ ศิลาลาย อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ
ขอขอบพระคุณคณะผู้บริหารและครู สังกัดกรุงเทพมหานครทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือในการเก็บข้อมูล และ
ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

11. เอกสารอ้างอิง

- จักรกฤษณ์ หาญชัย. (2565). การศึกษาการบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- เนตรนภา เกียรติธำรงกิจ. (2565).ระบบการควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยงที่มีผลต่อประสิทธิภาพ
การปฏิบัติงานของบุคลากรด้านการเงินและบัญชี ในหน่วยงานสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม.
การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- ปาริชาติ ธรรมสุวรรณ และธดา สิทธิธาดา. (2565). การบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษาและการ
ประยุกต์ใช้ในสถานศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. (2564). โครงการการแบ่งปันและแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพการ
ปฏิบัติงานปีงบประมาณ 2564 สำนักงานพัฒนาคุณภาพและการบริหารความเสี่ยง. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. (2565). *คู่มือการบริหารความเสี่ยง (Risk Management) คณะพยาบาลศาสตร์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ปีงบประมาณ 2565*. ปทุมธานี : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- วสันต์ ศรีสุวรรณโณ. (2566). การบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ในสถานการณ์โควิด -19. *วารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*. 10(1) : 173-191.
- สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร (องค์การมหาชน). (2556). *แผนบริหารความเสี่ยงสถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร (องค์การมหาชน)*. กรุงเทพฯ :สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร (องค์การมหาชน).
- สุธีระ เดชคำภู.(2564). *การบริหารจัดการความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตราชโยธิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2*. การค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร. (2566). *รายงานสถิติการศึกษา ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สำนักงานการศึกษา.
- สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข. (2558). *คู่มือการบริหารความเสี่ยง สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ.2558*. กรุงเทพฯ :สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(องค์การมหาชน).(2563). *คู่มือการบริหารความเสี่ยง ปีงบประมาณพ.ศ.2563 สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(องค์การมหาชน).
- อุไรรัตน์ ปีกสันเทียะ.(2565). *การบริหารความเสี่ยงทางการศึกษาตามทัศนะของครูในสหวิทยาเขตเบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 2*. การค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- Cohen, L., Manion, L., & Morrison, K. (2011). *Research methods in education (7th Ed.)*. New York: Routledge.